

Конспект за държавен изпит по Теория на управление за специалностите „Бизнес мениджмънт” и „Публична администрация“

- 1. Развитие на управленската теория.** Донаучен етап на развитие. Школа на научното управление. Административна школа. Школа на човешките отношения. Теории “X”, “Y” и “Z”. Системен и кибернетичен подход. Ситуационен подход (6, с. 31-68).
- 2. Организацията като обект на управление.** Вътрешна и външна среда. Жизнен цикъл. Класификация. Методи за анализ. Принципи и методи на управление (6, с.76-110).
- 3. Организационно-структурно проектиране.** Основни концепции и механизми в организирането. Организационни структури на управление. Концепцията за организационно развитие (5, с.90-115)
- 4. Управленски функции.** Природа и състав на управленските функции. Основни управленски функции (6, с.155-180).
- 5. Мениджърът като субект на управление.** Типове мениджъри. Роли на мениджъра. Управленски качества. Управленски умения (6, с.203-226).
- 6. Управленско решение.** Същност и видове решения в управлението на организацията. Етапи на процеса изработване на управленски решения. Методи за изработване на управленски решения. Технология на екипната дейност при изработване на колективни управленски решения (1, с.145-164).
- 7. Управленски труд.** Същност. Организация на управленския труд. Стимулиране, оценка и заплащане на управленския персонал. Обучение на управленския персонал – необходимост, форми и методи. Интелектуализация на управленския труд (1, с.187-219; 4, с.227-228)
- 8. Комуникацията в организацията.** Същност и роля. Подходи за изследване на комуникацията. Източници на информация при невербална комуникация. Комуникационен процес. Комуникационни бариери. Подходи за преодоляване. Новите технологии и комуникацията (Лекции по «Основи на управлението – част 2»).
- 9. Управление на промяната и конфликта.** Промяната като обективна необходимост. Промяната като процес. Източници на съпротива и подходи за преодоляване на съпротивата. Обект на промяната. Същност и причини за възникване на конфликта. Видове конфликти Етапи в управлението на конфликта. Стратегии, подходи и техники (1, с.340-354).

10. Мениджмънт и бизнес. Организационни форми за осъществяване на стопанска дейност. Характеристика на предприемаческата дейност и предприемаческото управление. Малкият и среден бизнес като поле на предприемачеството. Социалната отговорност на бизнеса. Етични аспекти на мениджмънта (1, с.65-81).

11. Групата и екипът в организацията. Видове групи и екипи. Етапи на развитие. Екипни роли. Фактори, от които зависи ефективността на групата (5, с.56-85).

12. Мотивация на персонала. Процесът на мотивация. Мотивационни фактори. Мотивационни теории и модели. Мотивационен потенциал на длъжността. Модифициране на организационното поведение (5, с.126-161).

13. Поведение и стил. Сравнителна характеристика. Убеждение и доверие. Управление на времето. Управление на стреса (5, с.162-195).

14. Власт и ръководство. Властта като социален феномен. Властови потенциал на мениджъра. Ръководство и лидерство. Ръководството в теоретичен аспект (5, с.196-237).

15. Управление на човешките ресурси в организацията. Същност и принципи на УЧР. Система за УЧР. Основни дейности в УЧР. Методи за подбор на човешките ресурси. Управление на трудовите отношения и условията на труд във фирмата (7).

16. Фирмена култура. Същност и роля на фирмената култура. Компоненти на фирмената култура. Типове фирмена култура. Управление на фирмената култура (1, с.315-326; 3, с.114-125).

17. Прогнозиране и планиране. Същност. Методи. Подходи. Показатели (13).

18. Финансов мениджмънт – управление на капитала: финансиране със собствен и привлечен капитал, цена на финансирането, капиталова структура и финансов ливъридж, избор на начин на финансиране; управление на оборотния капитал (2).

19. Управление на инвестициите – управление на инвестициите в дълготрайни активи; методи за инвестиционна оценка; инвестиции във финансови активи – видове, риск и възвръщаемост (2).

20. Управление на разходите – класификация на разходите за целите на управлението; себестойност и методи за калкулиране; критична точка на производството и продажбите (2).

21. Стратегически анализ. Определяне на стратегическата посока (мисия, визия, цели, политика). Стратегии за развитие на предприятието в диверсифицирани и недиверсифицирани фирми. Разработване на програма за действие (12).

22. Реализация на стратегическите планове. Изработване на съгласувани действия за реализация на стратегическата програма за действие (организационно-технически, ръководни) и стратегически контрол (12).

23. Производствен мениджмънт (материално производство). Характеристики на операционната система на предприятието. Същност и класификация на производствените процеси, принципи за проектиране. Тип на производството и

форма на организация за функционирането му. Планиране и диспечирание на производството (9).

24. Операционен мениджмънт на услугите. Същност, характеристики и класификации на бизнес услуги. Сервизен триъгълник. Планиране на услугите (фактори, сервизен план и типове сервизни системи). Ресурсно осигуряване на производствения процес на услугите (10).

25. Управленска политика. Същност и роля на управленската политика на организацията. Основни изисквания. Управленска политика и управленска стратегия. Управленски ефекти и управленски ресурси Измерване, анализ и оценка на ефективността на управленската политика (Лекции по «Управленска политика»).

26. Управление на проекти. Идентифициране на идеи за проекти. Формулиране и детайлно планиране на проекти. Организиране, ръководене и мониторинг на проекти (11).

27. Управлението и бизнес информацията – информационни технологии в бизнеса, интернет технологии, бази данни в управленските информационни системи, управленска информационна система в стопанската организация: структура и съдържание на модулите ѝ (3, 14).

ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреева, М., Основи на управлението, Стено, 2003.
2. Велчева, Й., А. Любенова, Финансов мениджмънт, РУ, Русе, 2006
3. Върбанов, Р., К. Шишманов и др., Информационни технологии в бизнеса. Фабер, В. Търново, 2010
4. Даков, Ив., Ениманев, К. Индустриален инженеринг, 2. доп. изд., София, Софттрейд, 2006.
5. Коцев, Е., Организационно поведение, А Груп, Русе, 2008.
6. Коцев, Н., Мениджмънт, Авангард принт, Русе, 2010.
7. Коцев, Н., Е. Коцев, Управление на човешките ресурси в организацията, Абагар, В.Т., 2008.
8. Любенова, А., Финанси (учебно помагало), Русе, 2011.
9. Маджаров, Ст., Станчева, Ем. Производствен мениджмънт, Управление на производствено операционните системи, Русе, 2005.
10. Найденов, Н., Недялков, А. Управление на операциите, Русе, Авангард принт, 2009.
11. Найденов, Н., Мениджмънт на проекти, Русе, 2005.
12. Папазов, Е. Стратегически мениджмънт, Русе, 2004.

13. Папазов, К., Папазов, Е., Павлов, Д. Планиране и прогнозиране. Печатна база при РУ „А.Кънчев”, 2003.

14. Петков Ал., Управленски информационни системи, fbm.uni-ruse.bg/d/uis , 2010

Приет на Катедрен съвет с протокол № 6 от 17.01.2012 г.